

**KLIMA- OG
FORURENSNINGS-
DIREKTORATET**

Olje- og energidepartementet
Boks 8148 Dep
0033 Oslo

Klima- og forurensningsdirektoratet
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Att: Bjørnar Gilje

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@klif.no
Internett: www.klif.no

Dato: 11.05.2010
Vår ref.: 2010/346 440
Deres ref.: 09/01921-49
Saksbehandler: Mathilde Juel Lind, telefon: 22573669

Forslag om blokker til utlysning i 21. konsesjonsrunde

Klima- og forurensningsdirektoratet vurdering av de foreslåtte blokkene

---

Klima- og forurensningsdirektoratet mener det er behov for styrking av den kystnære beredskapen og videreutvikling av beredskapsteknologi dersom beredskapen skal kunne fungere tilfredsstillende i en akutt utslippsituasjon i kystnære- og sårbare områder. Gitt et stort akuttutslipp vil sannsynligheten for oljepåslag i sårbare områder være stor ved aktivitet i kystnære områder, uavhengig av beredskapstiltak. Klima- og forurensningsdirektoratet mener derfor at det må utvises spesiell varsomhet ved utlysning av blokker i kystnære områder eller ved områder som er vurdert til å være særlig sårbare og verdifulle.

Operatørene har et krav om å gjennomføre grunnlagsundersøkelser før leteboring i gangsettes i nye og tidligere ikke undersøkte leteområder. God kunnskap om naturressurser i området bør være et kriterium som skal ligge til grunn for anbefaling for utlysning spesielt i områder der det er påvist særlig sårbare miljøressurser eller der det er sannsynlig at slike forekommer.

Tildeling av flere nye områder samtidig som produksjonen blir mer energikrevende for eksisterende felt, kan medføre problemer med oppfyllelse av nasjonale klimamål. Dette bør tas i betraktning i forbindelse med tildelingen, og det bør stilles vilkår om utredning av elektrifisering og kraftsamkjøring.

Klima- og forurensningsdirektoratet fraråder utlysning av flere av de foreslåtte blokkene i Nordsjøen, Norskehavet og Barentshavet.

Omtale av de enkelte blokkene følger vedlagt.

Vi viser til Olje- og Energidepartementets (OED) brev datert 16. mars 2010 med anmodning om høringsuttalelse vedrørende forslag til utlysning av blokker for utvinning av petroleum i 21. konsesjonsrunde.

Klima- og forurensningsdirektoratet har forskjellige roller i prosessene forut for og etter at det er tildelt blokker. Vi deltar i arbeidsgruppene som gir det faglige grunnlaget for forvaltningsplanene som setter overordnede rammer for petroleumsaktiviteten. Samtidig er vi en selvstendig høringspart i prosessen med tildeling av blokker, og vil i den forbindelse avgi miljøfaglige uttalelser. Dette kan omfatte konkrete behov for mer kunnskap og ytterligere krav for eksempel til beredskap for de aktuelle utlyste blokkene, eller at utlysning frarådes av miljømessige grunner. Selv om det i forvaltningsplanene er satt konkrete restriksjoner for en del blokker utelukker ikke det at Klima- og forurensningsdirektoratet anser det som nødvendig å gi ytterligere restriksjoner på blokker i denne utlysningen. Vi gir videre råd i forbindelse med konsekvensutredninger og vi stiller som forurensningsmyndighet konkrete krav med hjemmel i forurensningsloven.

Generelt

OED har anbefalt å utlyse totalt 100 blokker eller deler av blokker, og målsetningen er at utlysning skal skje før sommeren 2010. Tildeling er planlagt våren 2011.

I Nordsjøen utgjør de foreslåtte blokkene utvidelser inn mot kysten og mer sårbare områder, og Klima- og forurensningsdirektoratet fraråder derfor utlysning av blokkene. Vi fraråder også utlysning av blokker i Norskehavet som ligger nær kysten i innløpet til Vestfjorden. Dette gjelder også for blokker som ligger på eller nær Eggakanten.

For å kartlegge miljøstatus har operatørene et krav om å gjennomføre grunnlagsundersøkelser før leteboring i gangsettes i nye og tidligere ikke undersøkte leteområder, i områder der det er påvist særlig sårbare miljøressurser eller der det er sannsynlig at slike forekommer, jf § 51 aktivitetsforskriften. Bunnforhold og bunnfauna skal være godt kjent og eventuelle sårbare områder avdekket. Dette er en del av miljøovervåkingen operatørene er pålagt å utføre for å ha kunnskap om hvilke miljøeffekter deres virksomhet har eller kan få, og for at miljømyndighetene skal ha et bedre grunnlag for å regulere utslippene. Klima- og forurensningsdirektoratet mener allikevel at god kunnskap om naturressurser i området bør være et kriterium ved utlysning av blokker.

For ytterligere kommentarer og vurderinger av naturressursene i de foreslåtte blokkene viser vi til uttalelser fra Direktoratet for naturforvaltning og Norsk Polarinstitut.

Forslaget til utlysning er omfattende og Klima- og forurensningsdirektoratet mener derfor at nasjonale og internasjonale klimaforpliktelser bør tas i betraktning i forbindelse med konsesjonsrunder. Petroleumsvirksomheten på norsk sokkel er inne i en moden fase, og det er mer energikrevende å hente ut ressurser mot slutten av felters levetid. Dette samtidig som det tildeles flere nye områder for leting og mulig framtidig produksjon, kan medføre problemer med oppfyllelse av de nasjonale klimaforpliktelsene gitt i klimaforliket. Klima- og forurensningsdirektoratet anbefaler derfor at det bør stilles vilkår

om utredning av elektrifisering og kraftsamkjøring i forbindelse med eventuelle tildelinger i 21. runde.

Nordsjøen

I Nordsjøen utgjør de to foreslåtte blokkene utvidelser inn mot kysten og mer sårbare områder. Petroleumsvirksomhet nær land vil medføre økt miljørisiko på grunn av større sannsynlighet for oljepåslag i områder med sårbare naturressurser i kyst- og strandsone. Områdene vil få en spesiell utfordring knyttet til effektiv beredskap. Utfordringene inkluderer både begrensninger ved utstyr og behovet for svært rask respons.

Blokkene ligger i et rikt fiskeriområde og influensområdet består bl.a. av viktige hårfellingsområder for sel, med Utsira som nærmeste lokalitet, og viktige hekkeområder for sjøfugl. Områder som er foreslått til nasjonal marin verneplan, som ytre Hardangerfjorden og Korsfjorden ligger også i influensområdet. Hensikten med nasjonal marin verneplan er å beskytte et representativt utvalg av urørt natur i sjøområder ved kysten og sikre mangfoldet av arter og naturtyper.

Klima- og forurensningsdirektoratet anser det som svært viktig å beskytte sårbare naturressurser. Vi fraråder derfor utlysning av blokkene 26/12 og 27/10 på bakgrunn av nærhet til viktige verneverdier, sjøfugl og friluftsområder. Dersom blokkene likevel åpnes vil vi påpeke at grunnlagsundersøkelse kreves da det er stor avstand til nærmeste stasjon (regII04) i regionen som omfatter Sleipnerområdet. Det er også viktig å stille særskilte krav til beredskap på grunn av kort drivtid til miljøfølsomme områder og ressurser. I tillegg bør det i utlysningsteksten stilles krav om boretidsbegrensninger for å unngå aktivitet i de perioder hvor det er mest sårbare ressurser tilstede i de områder som kan påvirkes av operasjonelle eller akutte utslipp fra petroleumsvirksomheten.

Norskehavet

I Norskehavet ligger samtlige foreslåtte utlyste blokker med unntak av blokk 6506/5 i områder som kan anses som nye. I Nordlandsområdet er det ikke gjennomført grunnlagsundersøkelser, og i Haltenbankregionen og Møreområdet er det ingen stasjoner så langt vest. I disse områdene kreves det derfor grunnlagsundersøkelser før leteboring iverksettes, jf § 51 i aktivitetsforskriften.

Inngangen til Vestfjorden

Blokkene 6609/3, 6610/1-3, 6611/1 og 2 ligger i inngangen til Vestfjorden, og grenser opptil sårbare og verdifulle områder i Nordland VI. Ifølge rapporten ”det faglige grunnlaget for oppdateringen av forvaltningsplanen for Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten”, fra april 2010, er utslipp i Nordland V (6611/1 og 2) og Nordland VI vurdert å gi alvorligere miljøkonsekvenser, samt høyere miljørisiko for fisk, sjøfugl, marine pattedyr og strand enn tilsvarende utslipp i Nordland VII og Troms II.

Vestfjorden er et viktig gyteområde spesielt for nordøstarktisk torsk og det er derfor stilt spesielle krav i forvaltningsplanen (st. meld. nr 37) ved en eventuell tildeling til blokker i dette området. Klima- og forurensningsdirektoratet vil likevel fraråde utlysning av blokkene fordi vi mener at det er behov for videre utvikling av bedre beredskapsutstyr og

-teknologi dersom beredskapen skal kunne fungere tilfredsstillende i en akutt utslippsituasjon i områder med sårbare naturressurser i kyst- og strandsone.

Eventuelle akutte utslipp av olje vil kreve rask responstid og effektive beredskapstiltak. I henhold til forvaltningsplanen er det ikke tillatt å letebore i oljeførende lag i perioden 1. februar til 31. august. Bakgrunnen for boretidsbegrensningene er å unngå aktivitet i de perioder hvor det er mest sårbare ressurser tilstede i de områder som kan påvirkes av operasjonelle eller akutte utslipp fra petroleumsvirksomheten. Dette kan gi ekstra utfordringer for beredskapen mot akutt forurensning ved at beredskapen må fungere tilfredsstillende i mørke, kulde og under vanskeligere værforhold enn hva som er tilfelle i sommerhalvåret. Influensområdet består i tillegg av mye holmer, skjær og grunne områder, som kan gi spesielle utfordringer knyttet til beredskap mot akutt forurensning i kyst- og strandsone.

Styrket beredskap mot akutt forurensning er et av kravene i forvaltningsplanen samtidig som det påpekes at det vil stilles strengere krav til virksomheten for å unngå skade i sårbare områder. Etter Klima- og forurensningsdirektoratets vurdering forutsetter dette imidlertid videreutvikling av beredskapsteknologi.

Blokkene ligger også i nærheten av et vernet korallrev i Trænadyppet. Korallrev er økologisk meget viktige da de er svært viktig oppvekst- og beiteområder for mange fiskeslag. I forbindelse med petroleumsvirksomhet kan de skades av ankring, anleggsvirksomhet på sjøbunnen, rørlegging og nedslamming.

Dersom blokkene likevel åpnes vil det være viktig å stille krav i tildelingen om at områder som kan bli berørt av petroleumsaktivitet skal kartlegges for mulige korallforekomster og andre verdifulle bunnsamfunn, og sikre at disse ikke skades av aktiviteten. Krav om null fysisk utslipp og bruk av DP rigg kan være aktuelt. Det må også stilles strenge krav til beredskap.

Strenge krav til beredskap for å sikre rask respons nær kilden vil også gjelde andre kvadranter som 6707, 6706, 6607, 6606 med drivbane mot sårbare miljøressurser i nordland VI.

Eggakanten

Eggakanten er betegnelsen på overgangsområdet fra de relativt sett grunne bankområdene til dypet. Eggakanten er vurdert som særlig verdifullt fordi området har stor biologisk produksjon og høyt biologisk mangfold med stor konsentrasjon av mange fiske- og sjøfuglarter, og mange korallrev. På bakgrunn av dette fraråder vi utlysning av blokker som ligger på eller nær Eggakanten (6607/3 og 6606/8). Forvaltningsplanen (St.meld. nr. 37) stiller krav om kartlegging av koraller og andre verdifulle bunnsamfunn. Særskilte krav til beredskap og krav for å unngå skade kan også stilles.

Blokkene 6607/2, 6606/7 og 6506/5 ligger også i nærheten av Eggakanten og det bør ved eventuell tildeling stilles krav om at områder som kan bli berørt av petroleumsaktivitet skal kartlegges for mulige korallforekomster og andre verdifulle bunnsamfunn, og sikre at

disse ikke skades av aktiviteten. Det kan stilles særskilte krav for å unngå skade i slike områder. Tilsvarende krav ved eventuell tildeling bør stilles dersom 6607/3 og 6606/8 likevel lyses ut.

Blokker på dypt vann

Boring på dypt vann kan skape spesielle utfordringer ved fare- og ulykkessituasjoner fordi petroleumsstrømmen i enkelte situasjoner vil kunne blandes inn i vannmassene eller innlagres i sprangsjikt på en helt annen måte enn på grunt vann. For disse blokkene må det tas spesielle hensyn til at det kan oppstå skader på plankton, fiskeegg og – larver ved en utblåsning. Klima- og forurensningsmyndighetene vil derfor stille krav om at strøm- og siktningsforhold må kartlegges før eventuell boring i oljeførende lag for å sikre at gyte- og yngelområder ikke skades.

Blokker langt fra land

Stor avstand til land vil være en utfordring ift rask mobilisering av flere opptakssystemer ved et eventuelt akutt utslipp. Det er derfor viktig at det er tilstrekkelig fjernmålingssystemer på plass for å sikre raskest mulig deteksjon av akutte utslipp, samt tilstrekkelig beredskap for å bekjempe eventuell olje nær kilden.

Barentshavet

For blokker i Barentshavet som ikke allerede er dekket av undersøkelser i regi av MAREANO, anbefaler Klima- og forurensningsdirektoratet at det utføres tilsvarende kartlegginger, primært før utlysning, subsidiært før oppstart av eventuelle aktiviteter, slik at data kan foreligge som grunnlag for søknad om tillatelse etter forurensningsloven.

Eggakanten

Blokkene 7216/7-12 er i henhold til forvaltningsplanen (st. meld. nr. 8) stengt for petroleumsvirksomhet grunnet sårbare miljøressurser på Eggakanten. MAREANOs undersøkelser av Eggakanten i Barentshavet har ifølge rapporten ”det faglige grunnlaget for oppdateringen av forvaltningsplanen for Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten” bidratt til dokumentasjon av nye arter, naturtyper og landskaper. Eggakanten kan deles inn i fem generelle naturtyper. Det er særlig store forekomster av sårbare naturtyper i nordlige deler av Eggakanten. Blokkene 7216/1-3 som er foreslått utlyst i 21. konsesjonsrunde ligger på eller nær Eggakanten. Området er imidlertid ikke kartlagt så langt nord. Klima- og forurensningsdirektoratet mener at god kunnskap om naturressurser i området bør være et kriterium på lik linje med kunnskap om geologi ved utlysning av blokker. Vi vil derfor fraråde utlysning av blokker inntil det foreligger kartlegging av området.

Dersom blokkene som ligger nær Eggakanten lyses ut, 7217/1, 7217/10 og 11, må det stilles krav om at område som kan bli berørt av petroleumsaktivitet skal være kartlagt for mulige korallforekomster og andre verdifulle bunnsamfunn, og det skal sikres at disse ikke skades av aktiviteten. Dette gjelder også dersom blokkene i 7216 likevel lyses ut.

Beredskap

Blokker i kvadrantene 7324, 7325 og også 7317-7320 og 7322 ligger forholdsvis nær den variable iskanten, og her blir det ekstra viktig at tilstrekkelig fjernmålingssystemer er på plass for å sikre raskest mulig deteksjon av akutte utslipp, samt tilstrekkelig beredskap for å bekjempe eventuell olje nær kilden. Stor avstand fra land vil være en utfordring ift rask mobilisering av flere opptakssystemer. Dette vil også være tilfelle for flere blokker som er foreslått utlyst i Barentshavet.

I områder der det er fare for nedising mener Klima- og forurensningsdirektoratet at det er behov for å benytte beredskapsfartøy, lektere for lagring og øvrig beredskapsmateriell som i størst mulig grad er klargjort for å begrense nedising. Aktiviteten må tilpasses dersom nedising tilsier at beredskapsplikten ikke ellers kan oppfylles eller etterleves.

Klima- og forurensningsdirektoratets konklusjon

Klima- og forurensningsdirektoratet mener det må utvises spesiell varsomhet ved utlysning av blokker i eller ved områder som er vurdert til å være særlig sårbare og verdifulle. God kunnskap om naturressurser i området bør være et kriterium som skal ligge til grunn for anbefaling for utlysning, i tillegg til god kunnskap om geologien. Bunnforhold og bunnfauna bør være godt kjent og eventuelle sårbare områder avdekket før blokkene lyses ut.

Petroleumsvirksomhet i kystnære blokker innebærer utfordringer knyttet til kapasiteten i dagens kyst- og strandsoneberedskap. Klima- og forurensningsdirektoratet mener det er behov for styrking av den kystnære beredskapen og videreutvikling av beredskapsteknologi dersom beredskapen skal kunne fungere tilfredsstillende i en akutt utslippsituasjon i kystnære- og sårbare områder. Gitt et stort akuttutslipp vil imidlertid sannsynligheten for oljepåslag i sårbare områder være stor ved aktivitet i kystnære områder, uavhengig av dagens tilgjengelige tiltak for beredskap.

Klima- og energispørsmål bør ivaretas i 21. konsesjonsrunde. Tildeling av flere nye områder samtidig som produksjonen blir mer energikrevende for eksisterende felt, vil kunne medføre problemer med oppfyllelse av nasjonale klimaforpliktelser. Klima- og forurensningsdirektoratet anbefaler derfor at det stilles vilkår om utredning av elektrifisering og kraftsamkjøring i forbindelse med tildelinger i 21. runde.

Med hilsen

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

Ellen Hambro
direktør

Signe Nåmdal
avdelingsdirektør

Kopi til: Miljøverndepartementet, Boks 8013 Dep, 0030 Oslo

Vedlegg: Vurdering av foreslåtte blokker